

כל פסוקא דלא פסקיה משה אנן לא פסקינן ליה - Lesson 30

Source 1

מסכת מגילה דף כב' עמ' א'- כל פסוקא דלא פסקיה משה אנן לא פסקינן ליה.

Translation: Any verse that Moshe Rabbenu did not divide in the Torah, we should not divide.

Source 2

מגן אברהם אורח חיים סימן נא' ס"ק ט'- ויברך דוד - בויברך דוד יעמוד עד שיאמר אתה הוא י-ה-ו-ה' האלקים. ויכוין ראשי תיבות אהי"ה ואח"כ ישב. טוב לומר עם השירה פ' כי בא סוס פרעה וגו': תמדהני על שנהגו ביום המילה שאומר המוהל וברות ומחלק קצת פסוקים. דהא אמרי' ספ"ק דברכות כל פ' דלא פסקי' משה באורייתא לא פסקי' עמ"ש סי' תכ"ב ס"ג. ונ"ל הטעם דאמרי' בסוטה פ"ה משה אמר אישירה לה' והם אמרו אישירה לה' א"כ מתחלה נאמרה פסקי' לכן אנן נמי אמרי' אותה כך. והרובה סי' שי"ט כתב תמה אחי ר' יחזקיה על שחולקים פ' יהללו את שם וגו' כשמכניסים הס"ת וכן פסוק וקרא זה אל זה ואמר ונתן שם טעם לדבר ע"ש וצ"ע מנ"ל לחלק מאחר דבגמרא מפורש לאיסור.

Translation: While reciting Vayivarech Dovid, one should stand until after reciting the words: Ata Hoo Hashem Elokim. One should have in mind the combination of the first letters of those words which spell the Hebrew word: Ahiyeh which is one of the names of G-d and then one can sit down. It is good to add to the end of the Shira the verse: Ki Vah Soos Paraoh. I am surprised by the custom at a Brit Milah that the Mohel reads out the words beginning with ViCharot and then he divides several verses. We learned in the end of the first chapter of Masechet Brachot: any verse that Moshe Rabbenu did not divide in the Torah, we should not divide. It appears to me that the reason that the custom began that a Mohel divides verses is based on what the gemara teaches us in Masechet Sotah about how after the splitting of the Red Sea the Jews recited the Shira. Moshe would recite a few words and the Jews would repeat after him. Since the Shira was recited the first time in that manner, it can be read even in our time in the same manner. The Rokeach reported that his brother Rav Chizkia was surprised why the custom began to split the verse YiHallelu Et Shem when they return the Torah to the ark and the verse: V'Kara Zeh El Zeh V'Amar. He gave a reason. Check there. But further investigation should be made as to why they split verses after the Gemara explicitly held that it was improper to do so.

Source 3

אוצר דינים-וכרות עמו הברית-בפסוקי דזמרא באמצע ויברך דויד, מפסיקים הפסוק ומצאת את לבבו נאמן לפניך-וכרות עמו הברית וגו' (נחמיה ט' ח') אע"פ שאין מחלקין הפסוקים בתורה ובנביאים, בכתובים שרי לחלק (מג"א או"ח סי' תכ"ב סק"ח). החלוקה באמצע הפסוק נעשית בתחלה רק כשהיה ברית מילה בביהכ"נ, היה הש"ץ מנגן אדון עולם וגם רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם (לרמו האיזמל של המוהל) עד כל הנשמה תהלל י-ה. וכשהגיע הש"ץ לוכרות עמו הברית התחיל המוהל בקול: וברות עמו הברית לתת את ארץ הכנעני, ועונה הסנדק החתי האמורי והפריזי והיבوسی והגרנשי לתת לזרעו, ואומר המוהל ותקם את דברך וגו' עד סוף השירה פסוק ופסוק. ומנגן החזן שירה חדשה וצור ישראל (לקוטי הלוי צד 1, 2). והקהל עונים בלחש כל הפסוקים מן וברות עד סוף השירה, כי

תפלת שהרית-101 Tefila

איתא במדרש שקריעת ים סוף היתה בזכות המילה... וע"י מנהג הברית מילה נשתרבו המנהג גם בימים שאין בהם מילה שמתחילין מן וברות.

Translation: In Pseukei D'Zimra in the middle of reciting VaYivarech Dovid, we stop in the middle of the verse after: OO'Matẓatah Et Livavo Ne'eman Li'Phanecha and start again with V'Charot Imo HaBrit. Although it is not proper to divide a verse that is found in the Torah or in the Prophets, it is permitted to do so in Scriptures. This division originated only when a circumcision was being celebrated in synagogue. The leader would sing: Adon Olam, the verse: Romimot Ail Bigronam (to hint at the scalpel of the Mohel) until Kol HaNishama. When the leader would reach V'Charot Imo HaBrit the Mohel would call out: V'Charot Imo HaBrit . . . and the Sandek, the one to hold the baby during the circumcision, would call out: HaChiti, Ha'Amori . . . and they then alternate verses until the end of the Shira, verse by verse. During that time, the congregation answers along quietly. This is done based on a Midrash that teaches that G-d split the sea in the merit of the fact that the Jews circumcised themselves before leaving Egypt . . . because of this practice of alternating verses beginning with V'Charot Imo HaBrit, the practice began to stop before V'Charot Imo HaBrit even on days when a circumcision is not taking place.

Source 4

לקוטי מהריח-ברית מילה-ועיין במג"א סי' נ"א שתמה על שנהגו ביום המילה שאומר המוהל וברות ומחלק קצת פסוקים וכו' ע"ש שמיישב המנהג, וע"ש במחצית השקל בשם מנהג אשכנז שהמוהל אומר חצי פסוק והסנדק אומר חצי פסוק הנשאר ע"ש, ובמדינותינו המנהג שהקהל אומרים חצי הפסוק הנשאר. והנה יש מקומות שמחלקים פסוקי וברות וגם פרשת השירה וכן נראה ממג"א שם, ויש מקומות שאין מחלקין רק פסוקי וברות, (ואפשר משום דיש דעות דרך בתורה איכא חשש דכל פיסקא דלא פסקיה משה לא פסקינן אבל בנביאים בכתובים פסקינן, לכך גבי פסוק וברות מקלינן וסמכו על המנהג משא"כ לגבי השירה). ומה ששייך פסוקי וברות והשירה לגבי מילה נראה משום דמן וברות עמו הברית דרשינן שהקב"ה סייעו לאברהם אבינו למול כמו שמובא בפרש"י בפרשת לך שם בשם רש"י ישן ע"ש, ופרשת השירה משום דדרשינן במדרש בפסוק אז ישיר שבזכות המילה נקרא הים ע"ש:

Translation: See the comments of the Magen Avrohom Siman 51 who is surprised concerning the practice that at a circumcision the Mohel reads the part of a verse that begins V'Charos and is thereby splitting a verse from Tanach. There he provides a justification for the practice. Also see the Machtzis Ha'Shekel, representing the Ashkenazic Minbag, that the Mohel says half a verse and the Sandak says the second half of the verse. In our locale, the practice is that the congregation responds with the second half of the verse. In other places they split the verse at V'Charos and do so while reciting the Shira as well. So it appears from the comments of the Magen Avrohom there. In other places they only split the recital of the verse at V'Charos. (It is possible to explain the practice of splitting these verses based on the opinion that we are prohibited from dividing verses that are from the Torah but not from splitting verses from the Prophets or Scripture). Concerning the link between the verse of V'Charos, the Shira and circumcision, I can suggest that our Sages derived from the verse of V'Charos that G-d assisted our forefather, Avrohom, in performing his circumcision as Rashi explains in Pashas Lech Lecha. The link between circumcision and the Shira can be explained based on a Midrash on the words Oz Yashir, that in the merit of the Jews circumcising themselves before leaving Egypt, the sea was split for them.

Source 5

חיי אדם-הלכות ברכות ותפלות כלל ה סעיף ב'-נ"ל דמותר לומר חצי פסוק אעפ"י שמוזכר את השם ולכן אם קרא וטעה בנגינה וטעמים מותר לקרותו עוד הפעם אע"פ שאינו חוזר כל הפסוק כיון שהוא להשלים הפסוק אבל לומר חצי פסוק בדרך קריאת פסוק אפילו בלא הזכרת השם אסור דכל פסוקא דלא פסקי' משה בתורה אנן לא פסקינן וד"ה בנביאים ובתנאים (סי' תכ"ב):

Translation: It appears to me that we are permitted to recite a half verse even if we will be reciting G-d's name. Therefore if during Krias Ha'Torah, the Torah reader errs in following the musical notes, he may begin from where he erred and repeat the words even though he is not reciting a complete verse since he needs to complete the verse. However, to recite a half verse alone, even if he does not say G-d's name, is prohibited since we follow the rule: Any verse that Moshe Rabbenu did not divide in the Torah, we should not divide. That same rule applies to verses from the Prophets and Scriptures.

Source 6

מ"ב סימן רפט סעיף א ס"ק ב'-ויברך וכו'-יש נוהגין לפתוח מתחלה פסוק ושמרו בני ישראל וגו' או זכור את יום השבת עד ויקדשהו ויש מההמון שפותחין מעל בן ברך וגו' ושלא כדין הוא דכל פסוקא דלא פסקיה משה אנן לא פסקינן:

Translation: Some have the custom for Kiddish on Shabbos morning to begin with the verse that opens: V'Shamru Bnei Yisroel or with the verse that opens: Zachor Es Yom Yom Ha'Shabbos until V'Yi'Kadshei'Hu. However, many begin by saying Al Kein Beirach, etc. That is not the correct way to conduct oneself because of the rule: Any verse that Moshe Rabbenu did not divide in the Torah, we should not divide.

Source 7

הערות על פירושי סידור התפילה לרוקח [צח] יקום פורקן - קידה"ח - הכנסת התורה עמוד תקסב Footnote 26-העתקנו ממ"ש בהרוקח סימן שיט' (עמ' רח') כדי להשלים את פירושו: תמה אחי ר' יחזקיה על שחולקין פסוק זה יחללו את שם ה' כי נשגב, ששליח צבור אומר חציו והקהל מסיימין אותו וגומרין פסוק אחר עמו וירם קרן לעמו וגו'. ואומר אני הלא בפסוק וקרא זה אל זה ואמר כמו כן עושין, וגם בברכת מילה אומר שליח צבור הודו לה' כי טוב והקהל מסיימין כי לעולם חסדו.

Translation: (Editor) I copied what was written in the Rokeach Siman 319 (page 208) to complete the comments of the Rokeach here: My brother, R. Yechezkeil, was surprised that it is our practice to divide the verse of Yihallilu Es Shem Hashem Ki Nisgav; i.e that the prayer leader says half the verse and the congregation completes the other half by saying Va'Yareim Keren L'Amo, etc. I explained to him that we follow the same practice concerning the verse of V'Kara Zeh El Zeh V'Amer (in Kedushah) and during a circumcision the prayer leader says Hodu Lashen Ki Tov and the congregation answers: Ki L'Olam Chasdo.

וטעם כולם אפרש לפי קטן דעתי לפי שהשרפים קוראים זה לזה להקדיש ליוצרם יחד ומקדישין אחרי בן כולם יחד, כמו כן שליח צבור אומר ואחר כך מקדישין הקהל עמו, לפי שאנו אומרין בבראשית רבה (בראשית כג, ז') וישתחו לעם הארץ מיכן שמודין על בשורות,

ובלידת זכר מצינו בשורה דתנן (תוספתא ב"ב פ"ט ה"ד) המבשרני אם ילדה אשתי זכר וגו', וגם בפסוק אחר מצינו האיש אשר בישר וכו' (ירמ' כ', טו'), לכך אומר הודו לה' כי טוב על בשורה זאת שנולד זכר, והציבור אומרים כי לעולם חסדו ולעולם נודה לו. אף כאן לפי שאמר מתחילה גדלו לה' אתי וגם הכל הבו גודל לאלקינו, אומר בסוף אין אתם צריכין כי אם לגדלו ולהללו. לפי שגדול ונשגב שמו לבדו שכל בשמים ובארץ משגבין ומגדלין שמו והציבור משיבין גם אנו יודעין שהודו ושיגובו בשמים ובארץ נאמר למעלה הללו את ה' מן השמים, והציבור משיבין גם אנו יודעין ומסיימין את המזמור ואומר על שחרים קרן לעמו ישראל ומהללין אותו כל חסידיו.

Translation: I will now try to explain each of these practices to best of my limited knowledge. Concerning Kedushah, the angels call to each other to sanctify in unison their Creator and to then do sanctify G-d in unison. So too the prayer leader calls out to the congregation and the congregation responds by sanctifying G-d together with the prayer leader. This is based on what we learned in Bereishis Rabbah on the verse: and they bowed to the local people. Based on this verse we learn that we must acknowledge good tidings. Furthermore, concerning the birth of a boy we find a similar idea concerning acknowledging good tidings in the following Gemara: if I am notified that my wife gave birth to a son, etc. In addition, in the following verse: (Yirmiyahu 20, 15): Cursed be the man who brought news to my father, saying, A son has been born to you; making him very glad. Therefore, the prayer leader calls out: Hodu Lashem Ki Tov, concerning the good news that a male child was born. Those present respond with Ki L'Olam Chasdo and forever we should acknowledge G-d. So too concerning removing the Torah from the ark and returning the Torah to the ark. When removing the Torah from the ark, the prayer leader first says: Gadlu Lashem Iti and then calls out Ha'Kol Havu Godel L'Elokeinu. When he returns the Torah to the ark, he tells those present that you must raise G-d's prestige through praising G-d because G-d's name is above all and singular in that the heavens and earth raise the prestige of G-d by glorifying His name. Those congregated respond by saying we too know that G-d's prestige is above all and that He is praised by all in heaven and on earth. This is based on how that chapter of Tehillim begins; i.e. with praise G-d from heaven. The congregation responds by saying we too are aware of that fact. They then complete the chapter of Tehillim by saying: it is because G-d raised the prestige of the Jewish People as well and all of G-d close allies praise G-d.

ור' חזקיה מפרש שלפיכך אומר פסוק זה כשמחזירים ספר תורה למקומה לפי כשמשתחוים אומ' רוממו ה' אלקינו והשתחו, וגם בברכת התורה משתחוים לכבוד התורה, כשמחזירי אותה אומר יהללו להודיעך שלא בשביל א-להות שבתורה הוא משתחוה אלא להקב"ה הוא משתחוה, ששכינתו שורה עליה, ולא בשביל שגם הוא א-לוי שדרי נשגב שמו לבדו. ועל שאמר יהללו ולא אמר המזמור של מעלה הללו את ה' מן השמים והללו את ה' מן הארץ, משיבין הקהל אין אנו לבדנו מהללין אותו, כי גם בשמים ובארץ מהללין.

Translation: R. Chizkiya explains: therefore we recite this verse when we return the Torah to the ark. When we remove the Torah, we bow when we say Romimu Hashem Elokeinu V'Hishtachavu. When we recite the Birchos Ha'Torah we bow in honor of the Torah. When we return the Torah the prayer leader calls out: Yihalilu to signify that we bow not because of the godliness found in the Torah but it is to G-d that we bow. G-d's presence rests in the Sefer Torah. It should not be misunderstood that the Torah scroll

תפלת שהרית-101 Tefila

represents a god like representation since G-d name alone is most elevated. Moreover, since the prayer leader does not call out the entire chapter of Tehillim beginning with the first verse that opens: Halilu Es Hashem Min ha'Shamayim and the middle verse that begins: Yihalilu Es Hashem Min Ha'Aretz, the congregations needs to respond by saying that not we alone praise G-d but so too does the heavens and earth.

Source 7

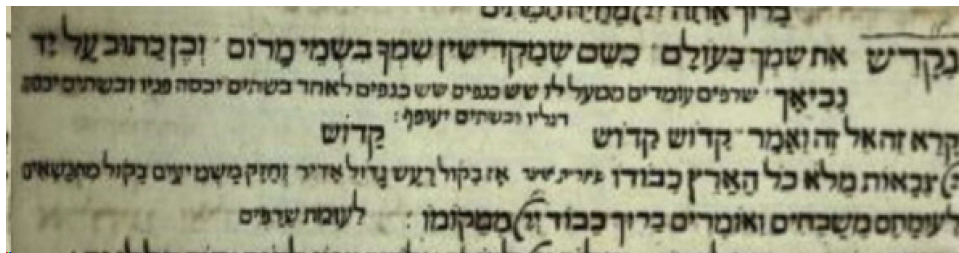
מהזור מנהג רומניא לימים נוראים'

Location: The National Library of Israel, Jerusalem, Israel Ms. Heb. 38°8276

Date: מאה י"ז

Subjects: Prayer, Judaism

System no.: 003453896

ישעיהו פרק ו', ב' - שרפים עמדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף. ג' וקרא זה אל-זה ואמר קדוש קדוש קדוש ה' צב-אות מלא כל-הארץ כבודו.

Source 8

159. כתב עת תורה שבעל פה מא, תש"ס, קח - קיז

נושא המאמר: מנהגים במסחאות התפילה

מאת

הרב נתן דוד שפירא

אך עיון בתירוצו של המג"א מוכיח, שאת הפסוק וכרות עמו הברית מעולם לא היה מנהג לחלק. שהמג"א תירץ כיון שפסוקי השירה נאמרו קטעים קטעים אין איסור לחלק אותם. משמע שכל המנהג לחלק הפסוקים היה רק על פסוקי השירה, אבל את הקטע הקודם וכרות עמו הברית, לא היה מנהג לחלק, ומה שכתב המג"א "ומחלק קצת פסוקים" כוונתו רק לפסוקי השירה, אבל לא ל"וכרות עמו הברית", על כך לא הקשה המג"א, וכמובן שעל זה גם לא שייך תירוץ. ונראה ברור שמנהג אשכנז הוא, שהמוהל ביום הברית היה עובר לפני התיבה כמש"כ הרמ"א יו"ד רס"ה י"א, והיה מנהג שהמוהל-החזן, אומר בקול רם החל מ"וכרות עמו הברית" שזה שייך לברית מילה, ולא היה מחלק הפסוק, אלא אומר בלחש "ומצאת את לבבו נאמן לפניך" ובקול רם "וכרות עמו הברית", כדרך שאנו בקידוש אומרים בלחש "ויהי ערב ויהי בקר" ובקול רם "יום השישי". אך מעולם לא היה מנהג לחלק הפסוק לשנים, שזה נגד דינא דגמרא. וע' אוצר הברית ח"ב ע' רפג.

1. Downloaded from Ktiv The International Collection of Digitized Hebrew Manuscripts
<http://web.nli.org.il/sites/NLIS/en/ManuScript/>

Translation: A closer examination of the answer given by the Magen Avrohom demonstrates that in his day no custom existed to divide the verse of V'Charos Imo Ha'Bris. This is what the Magen Avrohom explained. Since the verses of the Shira were originally said responsively, we can continue to recite them responsively. This means that the practice on the date of a circumcision to divide verses only related to the verses of the Shira but concerning the paragraph that precedes the Shira that some open with the words: V'Charos Imo Ha'Bris, that verse was not divided. When the Magen Avrohom states that some verses were divided he was referring to the verses of the Shira but not to the verse of V'Charos Imo Ha'Bris. That is why the Magen Avrohom did not ask: on what basis can we divide the verse that contains V'Charos Imo Ha'Bris. Concerning that custom, the Magen Avrohom does not provide a justification. What we can say with certainty is that as part of Minhag Ashkenaz, the Mohel on the day of the circumcision would act as prayer leader, as the Magen Avrohom states in Yerah Dei'Ah 265, 11. It was further the custom of the Mohel/prayer leader to begin reciting out loud from V'Charos Imo Ha'Bris which relates to circumcision but would not divide the verse. He would say the beginning words of the verse, Oo'Matzasa Es Livavo Ne'Eman Liphanecha quietly and then he would recite the words V'Charos Imo Ha'Bris loudly. This practice is similar to how we open Kiddish when we say quietly Va'Yi'Hei Erev Va'Yihei Voker and then say loudly Yom Ha'Shishi. But never was there a custom to divide the verse V'Charos Imo Ha'Bris into two parts which would have contravened the statement in the Gemara. See also Otzar Ha'Bris 2nd part, page 283.